

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: Eugena Kumičića, Slatina

Razred: 8 razred

Vjeroučitelj/ica: Vlasta Bisitkiewić

Nastavna cjelina: Potvrda - snaga kršćanskog poslanja

Nastavna tema: U potvrdi primamo Duha Svetoga

Nastavna jedinica: U potvrdi primamo Duha Svetoga

Ključni pojmovi: Darovi Duha Svetoga, kršćanska zrelost, potvrda krštenja

CILJ: Definirati značenje sakramenta Svete Potvrde

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni: moći nabrojiti darove Duha Svetoga

Odgojni / afektivni: primjerom posvedočiti primanje Svete potvrde u svakodnevnom životu

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički: izdvojiti dar Duha Svetoga i dati primjer iz života

Metodički sustav: problemsko stvaralački

Oblici rada: frontalni, individualni

Aktivnosti učenika: nabrojiti sedam darova Duha Svetoga, izdvojiti jedan dar Duha Svetoga na zadanom listiću i dati primjer iz života

Nastavne metode: rješavanje osmosmjerke, izlaganje prezentacije, pisanje, čitanje, crtanje

Nastavna sredstva: udžbenik, bilježnica, A4 papir, olovka, drvene bojice

Nastavna pomagala: projektor, platno, priprema

Korelacija: Hrvatski jezik, Povijest, Glazbena kultura, Likovna kultura

Plan ploče: (vidi na završetku sata)

-Pitanja za provjeru ishoda: Nabroji darove Duha Svetoga, Izdvoji jedan dar Duha Svetoga i daj za njega primjer iz života

Izvori za pripremanje nastavnika: "S Kristom u život. Udžbenik za katolički vjeronauk osmog razreda osnovne škole, KS., Zagreb, 2014. str. 136-138.

Osmosmjerka: Blagdan Duhova-<http://www.zlatnadjeca.com/2011/06/sedam-darova-duha-svetoga-kruna-ili.html>

Izvori za pripremanje učenika: "S Kristom u život. Udžbenik za katolički vjeroučitelj osmog razreda osnovne škole, KS., Zagreb, 2014. str. 136-138.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Molitveno-meditativni početak
2. Motivacija
3. Stvaranje problemske situacije
4. Izdvajanje i preciziranje problema; te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema
5. Samostalno, pojedinačno i grupno rješavanje problema
6. Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata
7. Sinteza
8. Aktualizacija
9. Meditativno-molitveni završetak
10. Plan ploče

III. TIJEK SATA (razraditi tijek sata sa svim fazama)

1. Molitveno-meditativni početak:

Pjesma: Pošalji Duha svojega Gospodine i obnovit ćeš lice zemlje x2 (1 min.)

2. Motivacija:

Osmosmjerka-Blagdan Duhova (5-7 min.) (vidi prilog.)

3. Stvaranje problemske situacije:

Znamo da se i ove godine pripremamo primiti sakrament Svete Potvrde. Pokazujem naslov na projektorskom platnu: **U Potvrđi primamo Duha Svetoga.**

Zatim pokazujem projekciju: Krizma, s izlaganjem. (za ptt. vidi prilog.)

Prvo što moramo znati da su sakramenti Kristovi darovi. Vidljivi znakovi Božje prisutnosti.

Sedam darova Duha Svetoga, sedam dana u tjednu, sedam glavnih grijeha, sedam dana u tjednu; Tri Božanske osobe (Otac, Sin i Duh Sveti); Četiri strane svijeta, ljudski broj, znak križa. Bog je svugdje i u svemu!

Koji su to sakramenti? Krštenje, Sveta Euharistija Sveta Potvrda, koji su ujedno sakramenti inicijacije ili uvođenja u kršćanstvo. Zatim, Sveta isповјед ili pomirenje, Bolesničko pomazanje, kao sakramenti pomirenja s Bogom; I na kraju Sveti red i Ženidba, kao sakramenti zajedništva. Možemo se prisjetiti da je krštenje temeljni sakrament bez kojeg ne možemo primiti druge sakramente. Krštenjem postajemo članovi crkvene zajednice.

U 6. stoljeću uvedeno je krštenje male djece, dok je u drugim crkvama ostao onaj starokršćanski običaj krštenja odraslih koje su nazvali: Katekumeni. Vjera se širila velikom brzinom i zato Biskup nije mogao dijeliti sv. Potvrdu svoj djeci, zbog nemogućnosti prisustvovanja u svim župama. Kasnije se vidjela potreba poučavanja za ovaj sakrament. Isus u Matejevom evanđelju kaže svim apostolima i današnjim biskupima i svima potvrđenicima:

“ *Idite po svem svijetu, naviještajte evanđelje...krstite u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...* ”

Bez krštenja ne možemo primiti Svetu potvrdu koja ima različita imena: Krizma, Berma, Firma, Sakrament Duha Svetoga, Sakrament kršćanske zrelosti.

Nekada se Sveta Potvrda podjeljivala odmah nakon Krštenja, kao što se to danas čini u Istočnoj Crkvi (lat. Firmare-potvrditi). Zajedno s Krštenjem, Sveta Potvrda čini jednu cjelinu, potvrđujemo ono što smo primili kao djeca na Krštenju: osobno utvrditi i učvrstiti svoju vjeru te potvrditi da smo djeca Božja.

Ovaj sakrament može primiti samo onaj koji je kršten i bez teškog grjeha i naravno, poučen u vjeri. Sveta Potvrda kao sakrament Duha Svetoga ima temelju Svetom Pismu. Više puta stoji da su apostoli polagali ruke na apostole te je na njih sišao Duh Sveti, Djelima apostolskim. Dj 8, 14-17

U ovom sakramentu primamo sedam darova Duha Svetoga, koji su to darovi? Učenici odgovaraju: Mudrost, Razum, Savjet, Jakost, Znanje, Pobožnost i Strah Božji.

Sada ćemo pojasniti svaki od njih:

MUDROST znači biti sposoban shvatiti ono najvažnije u životu, u Božjem svijetlu promatrati i prosuđivati ljudski život i sveukupnu stvarnost

RAZUM znači razumjeti, prihvati Božju riječ u svijetlu koje razumjeti i prihvati sebe, druge i svijet.

SAVJET znači, biti sposoban pomoći drugome u njegovim važnim životnim trenucima, u stvaranju njegova mišljenja i donošenju osobne odluke.

JAKOST znači, biti sposoban hrabro i ustrajno naviještati Radosnu vijest kako riječu tako i djelom te živjeti prema evanđelju.

ZNANJE znači biti u stanju tražiti i radosno prihvati istinu, osobito onu koju susrećemo u Kristu.

POBOŽNOST znači biti sposoban živjeti u najdubljoj povezanosti s Bogom i ljudima, obraćati se Bogu bez straha s ljubavlju i povjerenjem te se ophoditi s drugima kao braćom.

STRAH BOŽJI znači biti pun poštovanja prema Bogu i čovjeku (imati strahopoštovanje) a ne bojati ga se- imati ljubavi prema Bogu i čovjeku (izbjegavati ono čime bismo uvrijedili Boga i ljudе).

Sakramentom potvrde primamo Duha Svetoga koji nas osposobljava da možemo postati "punoljetni", odrasli, zreli kršćani. Stoga potvrdu još nazivamo i sakamentom kršćanske zrelosti ili punoljetnosti. Primanjem mnogostrukih darova znači primanje mnogostrukih sposobnosti da možemo postati i odrasti zreli kao kršćani. Što bi to značilo? Navještati, svjedočiti Krista rječju i djelom.

Sami naziv Krizma označava ulje koje biskup blagoslovila na veliki četvrtak te njime pomazuje čelo potvrđenika. Sakramenat Svetе Potvrde prima se samo jedan puta u životu jer ostaje neizbrisivi biljeg. Ovaj događaj je veliko slavlje za cijelu župnu zajednicu u kojoj svi aktivno sudjeluju na svetoj euharistiji. Crvena boja označava svedočanstvo i mučeništvo. Vidljiva je na misnici te na oltaru.

Tko podjeljuje ovaj sakrament? Biskup. On je redoviti djelitelj, ali ga može zamijeniti njegov opunomoćeni izaslanik. Biskup polaže desnu ruku na potvrđenika koji Krizmanik: kaže svoje ime

Biskup kaže: primi pečat dara Duha Svetoga! Te mu biskup označi na čelu znak križa. Na kraju krizmanik kaže: Amen! I biskup odgovori: Mir tebi! Te krizmanik: I s Duhom tvojim!

Za ovaj sakrament je potreban je kum (predstavlja krizmanika, zato jer je primjer u vjeri i životom s Kristom) Kum stavlja desnu ruku na rame krizmanika.

Vratimo se na darove Duha Svetoga koje ćemo nakon krizme upotrebljavati. Kako bismo pokazali da smo svedoci vjere. Sada izaberite jedan dar Duha Svetoga i opištite životni primjer za taj dar! Da se morate odlučiti za jedan koji bi to bio i zašto? (7-10 min.)

6. Izdvajanje i preciziranje problema; te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problem:

Učenicima dijelim papire A4 . Učenicima zadajem problem: Izaberite jedan dar Duha Svetoga i dajte primjer iz života. Napiši kako bih upotrijebio dar Duha Svetoga u svom životu?

(7 -10 min.)

7. Samostalno, pojedinačno i grupno rješavanje problema:

Učenici pojedinačno rješavaju problem. (5-7 min.)

8. Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata:

Učenici čitaju svoje rade. Korigiram ili dopunjavam njihove rezultate te učenici postavljaju svoje rade na pano. Nakon toga vrijednjujem njihove rade brojčanom ocjenom. (5-7)

9. Sinteza:

Sveta Potvrda sakrament je kojim primamo sedam darova Duha Svetoga: Mudrost, Razum, Savjet, Jakost, Znanje, Pobožnost i Strah Božji. Ovaj sakrament potvrđuje naše krštenje, ulazak u Crkvu, zajedništvo s ostalim krštenicima i zajedništvo s Bogom, kao Božja djeca. Duh Sveti nas u Svetoj Potvrđi osposobljuje navještati vjeru riječju i djelom.

(5 min.)

10. Aktualizacija:

U svojim radovima pokazali ste spremnost za djelotvorno primanje darova Duha Svetoga i zato kao djeca Božja primamo milost Duha Svetoga za utvrđivanje vjere i povjerenja u Boga: Oca, Sina i Duha Svetoga. Ojačani, možemo pokazati svoje darove bližnjima. Kada svedočimo vjeru životom i riječju, možemo primiti pouzdanje u Božju ljubav i milosrđe.

(5 min.)

11. Meditativno-molitveni završetak:

(3 min.)

Plan ploče:

U potvrđi primamo Duha Svetoga			
Savjet	Razum	Pobožnost	Mudrost
Jakost	Znanje	Strah Božji	

Sveta Potvrda-potvrda Krštenja
Krizma-posvećeno ulje
Darovi Duha Svetoga
Kršćanska zrelost-svjedočanstvo života

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

UZ BLAGDAN
DUHOVA

PRONAĐIU OSMOSMJERCI
SEDAM DAROVA DUHA SVETOGA

R N Z F T D S M T S
I T N O S Ć T H S A
G S A G Z V R V O V
Š O NJ N E M A M N J
Ž K E C Č U H U Ž E
S A T N R D B Z O T
U J Ž U B R O A B T
F I F R T O Ž R O C
I J N A M S J F P H
K Đ E G I T I Č A J

MUDROST	ZNANJE
RAZUM	POBOŽNOST
SAVJET	STRAH BOŽJI
JAKOST	

KRIZMA

Primanje sakramenta potvrde

SAKRAMENTI

* Kristovi darovi

*Vidljivi znakovi nevidljive Božje prisutnosti

$$7 = 3 + 4$$

Sakramenata
Darova Duha Svetoga
Glavnih grijeha
Dana u tjednu

Božanske osobe
(Otac, Sin i
Duh Sveti)

strane svijeta
ljudski broj
znak križa †

BOG JE SVUGDJE I U SVEMU

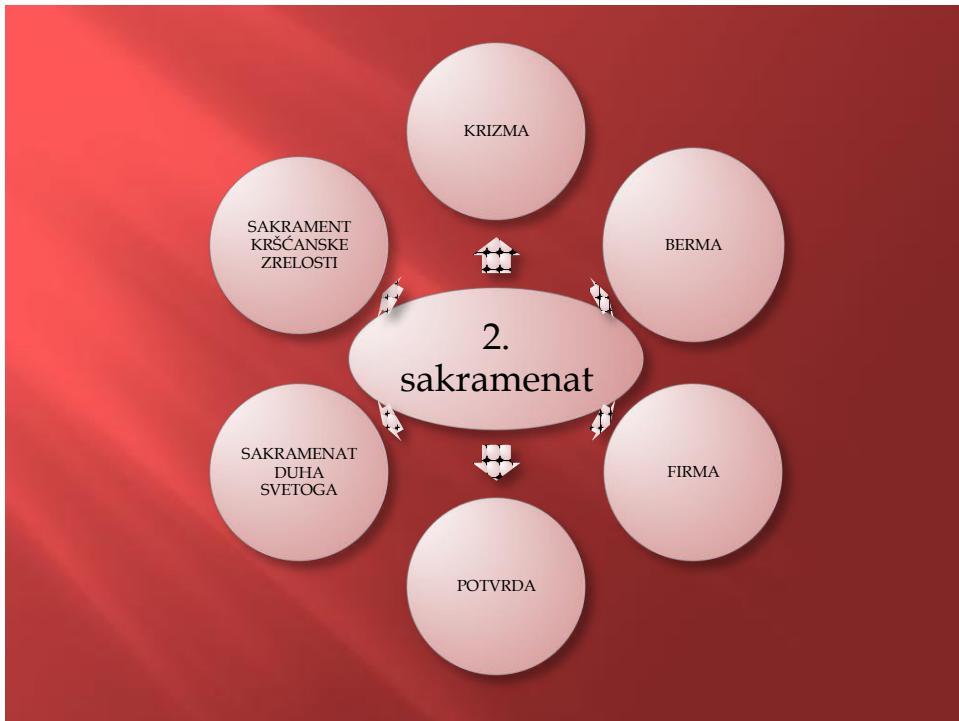
7 svetih sakramenata

1. KRŠTENJE	}	sakramenti kršćanske inicijacije (uvođenja u vjeru)
2. POTVRDA		
3. EUHARISTIJA		
4. ISPOVIJED	}	sakramenti pomirenja
5. BOLESNIČKO POMAZANJE		
6. SVETI RED		
7. ŽENIDBA	}	sakramenti zajedništva

Potsjetimo se....

- Temeljni sakrament bez kojeg ne možemo primiti druge jest KRŠTENJE
- Krštenjem postajemo članovi crkvene zajednice
- U 6. stoljeću uvedeno je krštenje male djece dok je u drugim crkvama ostao onaj starokršćanski običaj krštenja odraslih (KATEKUMENI)

“ Idite po svem svijetu, naviještajte evanđelje...krstite u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...”

POTVRDA

- Nekada se taj sakramenat podjeljivao odmah nakon krštenja, što se i danas čini u istočnoj crkvi
 - FIRMA (lat. Firmare- potvrditi)
 - Zajedno sa krštenjem i euharistijom čini jednu cjelinu → POTVRĐUJEMO ONO ŠTO SMO KAO DJECA PRIMILI NA KRŠTENJU:
 - ☺ osobno potvrditi i učvrstiti svoju vjeru
 - ☺ potvrditi da smo djeca Božja
-

Sakrament mogu primiti oni koji su:
KRŠTENI I BEZ TEŠKOG GRIJEHA, poučeni u vjeri

SAKRAMENT DUHA SVETOGA

- Ima temelj u Svetom Pismu
- Više puta u Novom zavjetu stoji da je na vjernike sišao Duh Sveti polaganjem ruku apostola:

“Kad su apostoli u Jeruzalemu čuli da je Samarija prigrislala Riječ Božju, poslaše k njima Petra i Ivana. Oni siđoše i pomoliše se za njih da bi primili Duha Svetoga. Jer još ní na koga od njih ne bijaše sísao; bijahu samo kršteni u ime Gospodina Isusa. Tadá polagahu ruke na njih i oni primaħu Duha Svetoga.”

Dj 8,14-17

- U sakramenu primamo 7 darova Duha Svetoga:

1. MUDROST
2. RAZUM
3. SAVJET
4. JAKOST
5. ZNANJE
6. POBOŽNOST
7. STRAH BOŽJI

MUDROST - biti sposoban shvatiti ono najvažnije u životu, u Božjem svijetlu promatrati i prosuđivati ljudski život i sveukupnu stvarnost

RAZUM- razumjeti, prihvati Božju riječ u svijetlu koje razumjeti i prihvati sebe, druge i svijet

SAVJET- biti sposoban pomoći drugome u njegovim važnim životnim trenucima, u stvaranju njegova mišljenja i donošenju osobne odluke

JAKOST- biti sposoban hrabro i ustrajno navještati Radosnu vijest kako riječju tako i djelom te živjeti prema evanđelju

ZNANJE- biti u stanju tražiti i radosno prihvati istinu, osobito onu koju susrećemo u Kristu

POBOŽNOST- biti sposoban živjeti u najdubljoj povezanosti s Bogom i ljudima, obraćati se Bogu bez straha s ljubavlju i povjerenjem te se ophoditi s drugima kao braćom

STRAH BOŽJI- biti pun poštovanja prema Bogu i čovjeku (imati strahopštovanje) a ne bojati ga se- imati ljubavi prema bogu i čovjeku (izbjegavati ono čime bismo uvrijedili Boga i ljude)

SAKRAMENT KRŠĆANSKE ZRELOSTI

- * Sakrimentom potvrde primamo Duha Svetoga koji nas osposobljava da možemo postati "punoljetni", odrasli, zreli kršćani. Stoga potvrdu još nazivamo i sakrimentom kršćanske zrelosti ili punoljetnosti
- Primanjem mnogostrukih darova znači primanje mnogostrukih sposobnosti da možemo postati i odrasti zreli kao kršćani

KRIZMA

ULJE kojim biskup pomazuje čelo krizmanika ili potvrđenika znakom svetog križa naziva se KRIZMA

...obred...

- sakrament krizme ima neizbrisiv biljeg ili pečat, pa se može primati JEDNOM U ŽIVOTU
- Slavlje je veliki događaj za cijelu župnu zajednicu
- CRVENA boja

Redoviti djelitelj sakramento je BISKUP

Polaže ruku na glavu potvrđenika:

Krizmanik: _____ (kaže svoje ime)

Biskup: _____, primi pečat dara Duha Svetoga!
(znak križa na čelu krizmanika)

Krizmanik: Amen!

Biskup: Mir tebi!

Krizmanik: I s Duhom tvojim!

Za sakrament je potreban KUM (predstavlja krizmanika, primjer u vjeri i života s Kristom)- desna ruka na ramenu krizmanika

